

FOTO: CORBIS

[WERK]

Help, ik heb geen echt talent!

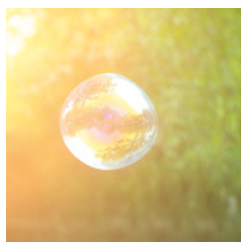
Iedereen heeft er tegenwoordig de mond vol van: ‘breng je talent in kaart en word gelukkig!’ of ‘ontdek jouw ware talent en vind de job die echt bij je past!’. Maar wat als je dat ene talent maar niet vindt? Wat als je het gevoel hebt nergens in uit te blinken?

TEKST BARBARA SEYNAEVE

Ik ben de rode draad in alles wat ik doe', zegt presentatrice, yogaleerkracht, copywriter, trendwatcher, woordvoerder en auteur Nina De Man in het septembernummer van *Psychologies*. En ook nog: 'Mensen hebben me lang proberen wijs te maken dat ik een keuze zou moeten maken. En ik heb het ook geprobeerd: ik koos voor één job, ik ging dag in dag uit werken op hetzelfde uur, legde hetzelfde traject af om dezelfde mensen te zien. Met alle res-

pect, maar dat was voor mij de hel. Ik snap niet dat daar niet meer vragen bij gesteld worden. Waarom is dat normaal? Mijn leven, met alle dingen die ik combineer, voelt voor mij veel comfortabeler aan en het maakt me gelukkig.' Met die boodschap raakte De Man blijkbaar een gevoelige snaar, want er liepen een aantal 'hoera voor Nina'- en 'Nina verwoordt precies wat ik al jaren denk'-mailtjes binnen op de redactie. Dat van Silvia Derom sprong eruit, omdat ze een intrigerende term gebruikte. Misschien, schreef ze, was Nina De Man wel een creatieve generalist?

'Mijn lief had het moeilijk om me telkens opnieuw op te vangen nadat ik mijn job weer eens had opgezegd' VICKY (36)

'Dingen die andere mensen als nadelen ervaren ervaar ik vaak als positief. Zoals snel schakelen tussen verschillende rollen, allerlei zaken combineren, pijnpunten aanpakken, evolutie en verandering. Dat botste vaak met collega's en oversten, en het is dé reden waarom ik geen enkele job langer dan een paar jaar heb volgehouden. Ik investeerde veel van mijn tijd en energie in het efficiënter maken van mijn

werkomgeving maar raakte gefrustreerd als ik zag dat niet iedereen een zelfde inspanning leverde. In plaats van daarover het gesprek aan te gaan pakte ik liever mijn boeltje. Los het zelf op, dacht ik dan. En daarna zat ik thuis te twijfelen aan mezelf. Ben ik wel zo goed als ik denk? Waarom was ik goed in tekenen, in kleuren en vormen, in plaats van in wiskunde? Het was toch veel eenvoudiger geweest om met wiskunde mijn brood te verdienen dan met kunst en creativiteit? En ook mijn lief had het moeilijk om me telkens op te vangen nadat ik weer eens was gestopt. De ontmoeting met Silvia en de wereld van creatieve generalisten heeft heel veel veranderd. Niet alleen heeft mijn man meer energie om me te steunen nu hij weet wat en waarom, ik heb ook beslist om voor mezelf te gaan werken. Deze maand start ik als project- en eventmanager, en moet ik dus zelf op zoek naar klanten, doe ik de administratie en kan ik al mijn studies en interesses combineren.'

Van alles een beetje

'Een creatieve generalist is iemand met een breed interesseveld, iemand die niet te reduceren valt tot één titel, één job of één interessedomain', zegt coach en boekendokter Derom. In ons taalgebied is het een vrij onbekende term, maar aan de andere kant van de oceaan maakt de Amerikaanse Barbara Sher al enkele jaren naam met haar boek *Refuse to choose*. Volgens Sher richten we arbeid nog steeds in zoals we dat ten tijde van de industriële revolutie deden: werk wordt opgedeeld in kleine stapjes, en iedereen wordt verondersteld zich bij het zijne te houden. Zo vullen bedrijven nieuwe vacatures het liefst in met mensen die 'een aantal jaar' ervaring hebben in een gelijkaardige werkomgeving, waardoor we met z'n allen worden aangemoedigd om vooral niet te veel verschillende dingen te doen. Een cv dat alle richtingen uitschiet, daar raak je meestal niet ver mee. En dus blijf je maar hangen in een branche waar je eigenlijk eerder toevallig ingerold bent. Je wist al van voor je eerste werkdag dat het niet je droomjob was, maar het leek een goede start van je carrière en je was al blij dat je wat geld ver-

diende. Voor je het goed en wel beseft ben je echter twintig jaar verder, en zit je nog altijd in diezelfde wereld. Geen wonder dat je niet gelukkig bent met je huidige job, en dat je het gevoel hebt dat je iets mist. Een carrièreswitch dus. Maar wat ga je dan doen? Je kan niet vijf keer van richting veranderen, je doet het maar beter meteen goed. Hoe vind je een job die echt bij je past? Door je ware passie te bepalen, is het populaire antwoord. Als je kan vinden waar jouw ware talent ligt (je interesses als kind zouden een goede aanwijzing zijn) kan je op zoek naar de job van je leven. Een job die je tot je zeventenzestigste kan doen, liefst. Maar door die focus op dat ene talent gaan we voorbij aan een grote categorie mensen die zich niet herkennen in nauw afgebakende jobomschrijvingen en die niet het gevoel hebben dat ze ergens in uitblinken.

Kiezen is verliezen

Silvia Derom had zelf al vier werkgevers en zes verschillende functies achter zich liggen toen ze het boek van Barbara Sher ter hand nam. 'Geen enkele job wist me langer dan twee jaar te boeien, ondanks het feit dat ik er telkens met heel veel enthousiasme aan begonnen was', vertelt ze. 'Keer op keer sloeg de verveling toe en ging ik op zoek naar iets anders. Ik snapte het zelf niet: was het een gebrek aan doorzettingsvermogen of wilskracht? Lagen mijn verwachtingen van wat een job moest zijn gewoon te hoog? Het boek van Sher was een opluchting: ik zou nooit één "ware passie" vinden die ik zou volhouden, omdat ik daar gewoon niet voor gemaakt was. Je hoeft niet te kiezen tussen al je interesses, stelt Sher, ga gewoon voor alles wat je energie geeft.' En dat doet Derom nu ook, in de eerste plaats als boekendokter, in de tweede plaats als

coach en trainer voor creatieve generalisten. Want er zijn heel wat creatieve generalisten, en ze lopen vaak een beetje (of heel hard) verloren in de huidige arbeidsmarkt.

Ideeënmachines

Hoewel het moeilijk is om veralgemeningen te maken over mensen die niet in één vakje te stoppen zijn hebben creatieve generalisten dikwijls een aantal eigenschappen gemeen. 'Ze hebben een breed interesseveld en zijn heel nieuwsgierig', begint Derom op te sommen. 'Ze delen nieuwe infor-

matie die ze vergaren graag met anderen, vaak op een heel enthousiaste manier. Ze zijn creatief in die zin dat ze gemakkelijk linken leggen tussen verschillende domeinen en brokjes informatie, waardoor ze soms overlopen van de ideeën en niet voor de hand liggende oplossingen. Eenmaal een idee gevormd is mogen anderen ermee aan de slag omdat de praktische uitvoering ervan de meesten van hen minder ligt. Ten slotte hebben ze vaak moeite met kiezen, want en/en-denken is voor hen natuurlijker dan of/of-denken.' Barbara Sher on- >>>

'Het zal me niet meer overkomen om vast te roesten in een gouden kooi, hoe mooi die ook is'

KOEN (40)

'Ik ben altijd met de toekomst bezig. Nieuwe wetenschappelijke inzichten, alternatieve ideeën, creatieve denkers. Elk idee kan mijn aandacht even wekken, tot ik het opgeslagen heb en weer doorga naar een volgend onderwerp. In mijn hoofd zit ik altijd al vier of vijf jaar verder, waardoor ik al snel als "dromer" en "onrealistisch" word bestempeld. Gelukkig niet door mijn baas. Hij kon daar voor een deel in meegaan, en

daardoor ben ik ook veertien jaar blijven werken voor hetzelfde bedrijf. Tot ik vorig jaar met een ongelofelijke burn-out ontslag genomen heb. Ondanks het feit dat het een helse tijd was ben ik blij dat ik die klap heb meegemaakt. Het zal me niet meer overkomen om vast te roesten in een gouden kooi, hoe mooi die ook is. Ook weet ik nu beter wat ik dan wel wil, want dat is me jaren niet duidelijk geweest. Op dat vlak was het boek *Refuse to choose*, dat Silvia Derom me aanraadde, een eyeopener. Ik moest wel onder ogen zien dat ik moest gaan voor het geheel van mijn interesses. Al is dat niet eenvoudig in een werkomgeving die vooral experts zoekt. Bij deze: werkgevers die op zoek zijn naar een pioniersdenker op het gebied van duurzaamheid en technologie - en die niet verwachten dat ik die ideeën ook eigenhandig implementeer - mogen me altijd contacteren.' (lacht)

>>> onderscheidt negen types scanners - zoals zij creatieve generalisten noemt - en twee grote categorieën. 'De eerste zijn degenen die met allerlei projecten en interesses tegelijk bezig zijn. De tweede categorie zijn seriële generalisten, die gaan helemaal voor één interesse, en daarna voor een andere.' Creatieve generalisten botsen vaak tegen muren omdat ze niet echt binnen de lijntjes kleuren maar wel verwacht worden om dat te doen, zegt Derom. En als ze zich proberen te houden aan hun vakje dreigt een bore-out: ziek worden van pure verveling of onderbelasting. Dat heeft natuurlijk grote gevolgen - niet alleen op werkvlak maar ook voor je zelfbeeld en voor je relatie. Derom hoort vaak frustraties als 'waarom hou ik nooit iets vol?' of 'waarom kan ze nooit iets afmaken?'. 'Ik probeer om mensen via lezingen, workshops en coachings bewust te maken van hun potentieel. De tweede stap is het optimaal inzetten van dat potentieel. Voor iemand die niet meer tevreden is met zijn huidige job kan het antwoord liggen in *jobcraften*: kleine aanpassingen doorvoeren zodat de jobinhoud beter aansluit bij jouw talenten, of het inzetten van netwerkvaardigheden om een nieuwe job te vinden. En soms werken we rond ondernemerschap, want niet zelden vinden creatieve generalisten hun ideale job gewoon zelf uit. (lacht) ■

MEER INFO

Wil je weten of je een creatieve generalist bent? Misschien brengt de test op www.creativegeneralist.be duidelijkheid. Op diezelfde website vind je ook meer info over het groepscoachingtraject van Silvia Derom (op 27-02, 13-03 en 27-03 in Aalst). Ook op www.creativegeneralist.com vind je meer over het onderwerp, net als op www.renaissancesouls.com en www.barbarasher.com. En wil je ten slotte het interview met Nina De Man of het artikel 'Welke job past echt bij mij?' nog eens nalezen, neem dan een kijkje op www.psychologies.be.

Ook jij hebt talent!

Silvia Derom benadrukt dat bij creatieve generalisten een lijn te vinden is in hun verhaal. Het kan een overkoepelend thema zijn, een drijfveer of een waarde die je na aan het hart ligt. 'Creatieve generalisten denken in niks specialist te zijn maar eigenlijk zijn ze dat op een bepaalde manier wel.' De drijfveer van Derom is bijvoorbeeld 'liefde voor leren'. 'De kunst is om je rode draad zo te formuleren dat hij richting geeft maar niet beperkend is.' Een aantal tips om de jouwe op te sporen.

JE DRIJFVEER

Hou een dagboek bij over de interesses die je hebt, projecten die je begint enzovoort. Observeer. Stel jezelf de volgende vraag bij elke activiteit die je aantrekt: 'welk element is in deze activiteit noodzakelijk om het interessant te maken voor mij?'. Tip: je kan die oefening ook doen met activiteiten die je in het verleden oppikte.

JE 'TRIBE' ALS KOMPAS

In wat voor omgeving vertoef je graag? Bij welk type mensen kan je jezelf zijn?

EÉN GROTE NOEMER

Kan je je interesses onder één grote noemen plaatsen? Bijvoorbeeld 'dingen mooi maken', 'organiseren' of 'groeï'. Vind eventueel zelf een 'label' uit!

EEN OVERKOEPELENDE IDENTITEIT

Is er een bepaalde identiteit of rol die je steeds ziet terugkeren doorheen jouw verschillende interesses? Bijvoorbeeld de rol van 'probleemoplosser'?